

Kmet, delavec in obrtnik
naj bodo narodu vodnik!

Izhaja vsako sredo.
Naročnina:
za celo leto Din 30—
za pol leta . 15—
za inozemstvo
za celo leto Din 50—
Inserati po tarifu. - Pis-
menim vprašanjem naj
se priloži znamko za od-
govor. — Nefrankirana
pisma se ne sprejemajo.

Kmetijski list

Glasiilo „Zveze slovenskega kmetijskega ljudstva“.

Vsakdo uživaj vse sadove
svojega dela in marljivosti!

Rokopisi se ne vra-
čajo. — Plača in toži
se v Ljubljani. — Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Kolodvorski
ulici št. 7. — Telefon
inter. št. 506. — Račun
pri post. čekovnem za-
vodu št. 11.568.

Kmetijski praznik na Krškem polju.

Doslej smo vsako leto obhajali samo eden kmetijski praznik in sicer 8. septembra na Bledu. Mnogo desetisočev Slovencev in Slovencev je že bilo ta dan na Bledu in nikdar še nismo slišali, da bi se kdo kesal in obžaloval, ker se je udeležil te svečanosti, pač pa vsako leto vsi udeleženci odhajajo z Bleda navdušeni in z željo, da bi jim bilo še enkrat dano, posetiti kmetijski praznik.

Letos smo k prvemu upeljali še nov kmetijski praznik in sicer bo ta dne 23. avgusta na Krškem polju (v Leskovecu pri Krškem ob Savi). To novost smo vpeljali iz več razlogov.

Eden od teh razlogov je, ker je Krško polje nekako v sredini Slovenije in od vseh najoddaljenejših strani naše pokrajine dosegljivo približno z enakimi denarnimi stroški in enako zamudo časa.

Drugi razlog je v tem, ker predstavljajo tamkajšnji okraji, predvsem krški, brežiški, novomeški in kozjanski jedro Zveze slovenskega kmetijskega ljudstva, jedro slovenskega kmetijskega pokreta. V ponovnih volilnih bojih so navedeni okraji pokazali zvestobo do boja za Staro Pravdo in vsakokrat so napredovali, celo pri letošnjih skupščinskih volitvah, vključno temu, da so skušali nasprotniki baš takrat celo z denarjem in drugimi obljubami odvrniti volilce od kmečke politike. Kmetijski praznik na Krškem polju naj bo zato obenem zahvala odličnim, neustrašnim in zvestim našim tovarišem iz navedenih okrajev, ki dičijo naše krško-brežiško Posavje in bližnjo okolico.

Tretji in letos najvažnejši razlog pa je v tem, da se nahaja krško polje v bližini bratske Hrvatske. Prvič, odkar obstoji Jugoslavija, je Hrvatska politično v bratski zvezi s kmetijsko Srbijo in kmetijsko Slovenijo. Slovenci smo vedno hrepeneli za trenutkom, ko pride do složnega sodelovanja med Srbi, Hrvati in Slovenci. Istina, razni so se trudili, da bi dosegli ta cilj. Toda uspeh se je dosegel šele takrat, ko se je za to misel zavzela tudi kmetijska Hrvatska, hrvatski kmetijski narod. Njemu se je posrečilo vstvariti močno enotno fronto, sestavljeno iz večine Srbov, ogromne večine Hrvatov in iz Zveze slovenskega kmetijskega ljudstva. Na krško polje pridejo bratje Hrvatje v velikem številu in mi se jim hočemo tam

pred celim svetom zahvaliti za njihovo uspešno politiko v korist kmetijskega ljudstva in v korist velike naše jugoslovanske domovine. Obenem pa hočemo pri tej priliki še bolj utrditi vezi med hrvatskim in slovenskim kmetijskim ljudstvom, v prepričanju, da bodo te vezi najboljše jamstvo za nadaljnji povoljni razvoj kmetijske politike v Jugoslaviji.

Na polju, kjer je Matija Gubec pred stoletji zbiral svojo kmečko vojsko, se zberejo hrvatski in slovenski kmetje dne 23. avgusta. Matija Gubec je podlegel divjaškim svojim nasprotnikom, ni pa podlegla njegova misel o potrebi boja za Staro Pravdo. Vsaka vzvišena misel potrebuje svojih mučnikov. Stara Pravda jih ima mnogo, a eden največjih in najznačilnejših je Matija Gubec. On je dal svoje življenje, da se moremo mi danes svobodno zbirati in brez ognja in meča razpravljati o svojih nadlogah in težavah, brez ognja in meča nadaljevati boj za Staro Pravdo.

Velepomenben bo 23. avgust posebno še radi tega, ker tu prvič skupno nastopi hrvatsko in slovensko kmetijsko ljudstvo samo in tako pred celim svetom pokaže, da odobrava politiko svojih vodilnih činiteljev. Hrvatsko in slovensko kmetijsko ljudstvo nastopi na krškem polju skupno in hoče s tem svetu povedati, da si želi odslej medsebojno trajne sloge in trajne skupnosti. Doslej je hrvatsko kmetijsko ljudstvo korakalo za sebe in slovensko za sebe. Odslej naj vlada med obema trajna bratska zveza, trajna sloga, trajna skupnost. Tako pojačana fronta bo imela mnogo več izgleda na velike uspehe.

Boj za Staro Pravdo še ni dobojevan. Ves naš kmetijski narod se tega dobro zaveda. In vsi zavedni se zbirajo okrog zelenega praporja. Zeleni prapor bo dne 23. avgusta na Krškem polju plapolal posebno ponosno, ker bodo zbrane v bratski slogi krog njega nove čete hrvatskih in slovenskih kmetov, da nadaljujejo boj in končno izvojujejo zmago Stare Pravde.

Pozdravljeni borci Matija Gubčeve vojske, ki se zberete v nedeljo 23. avgusta na Krškem polju!

V boj za Staro Pravdo!

Obnovljena volja — obnovljeni cilji.

Minila je dolga doba 350 let, ko je bila pri Krškem ob Savi poražena vojska hrvaško-slovenskih kmetov, ki se je uprla krivicam in vsakovrstni svojevoljnosti takratne gospode. Silno je bil tedaj izkoriščen hrvaški in slovenski kmet, ki je moral dati desetino in hoditi na tlako, poleg vsega pa bil popolnoma oropan osebne svobode, časti in človeškega dostojanstva. Gospoda je gledala na kmeta, ki je delal in trpel nadčloveško, kakor na živino. Končno se je kmet dvignil, zagrabil za orožje, kakršnokoli je pač bilo pri roki, in začela je borba na življenje in smrt. Kmetje so imeli dosti dobrih vodnikov, a najslavnejši med njimi je bil hrvaški kmet Matija Gubec. V teh bojih je zmogala gospoda po hudih borbah, ker je imela več in boljše orožje in denarja. Ni ga bilo drevesa, na katerega ne bi tedanja nemška in

mažarska gospoda ne obesila kakšnega kmeta, a Sava je pordečila in se zajela od kmečkih trupel.

Čas, ki je potem nastopil, je bil mračen in mukotrpni za naše kmečko ljudstvo. Gospoda je zasmehovala misel Matije Gubca, da bodi država kmečka, ker je narod, ki dela in vse ustvarja, kmečki. Gospoda je zasmehovala »kmečkega cesarja«, zanašajoča se na svoje orožje, svoje plačane hlapce in na svoje trdne gradove.

O teh gradovih nam govoré danes samo le še žalostne ruševine, po katerih se skrivajo le še kače in podobna golazen. Njihovo orožje je pospravljeno po muzejih, a tlake in desetine že tudi davno ni več.

Danes je tudi kmečki človek kot oseba svobodni. Ni pa še dosežen cilj, za katerega so se borili in v strašnih mukah umirali hrvaški in slovenski

kmeti na znamenitem in prelepem krškem polju, — dosežena še ni kmečka država, v kateri naj bo res svobodni, preskrbljeni in varen vsakdo, ki dela: kmet, obrtnik, delavec, pa tudi tisti učeni ljudje, ki z narodom živé in se podrejajo ljudski blagodatí.

V kmečkih puntih pred 350 leti je bila izražena volja in misel hrvaškega in slovenskega naroda. Zakaj še bolj kot danes so bili Hrvati in Slovenci kmetje; — gospoda je bila tuja, priseljena od drugod in zato ni čutila z narodom.

Danes obnavlja hrvaško in slovensko kmečko-delavsko ljudstvo iste

cilje, katerim je sedaj znatno bližje, kakor pa so bili naši predniki. Ono hoče svobodo na lastnih tleh vzraslega naroda, hoče kmečko državo in vse blagodati, ki so združene z njo: mir, dom, pravico.

Zato bo v nedeljo 23. avgusta 1925 hrvaško in slovensko kmečko-delavsko ljudstvo obnovilo spomin na nekdanjo vzajemnost, v stoletnih borbah preiskušeno, ponovilo svojo voljo v strnjenih in bratskih vrstah korakati skupno do ciljev, ki jih je že tedaj zasnanjal človečanski duh Matije Gubca in njegovih hrabrih tovarišev.

Kako potujem v Krško.

IZ GORENJSKEGA: Gorenjci se pripeljejo v Ljubljano v nedeljo zjutraj ob 7. uri 18 min. in se odpeljejo v Krško s posebnim vlakom iz Ljublja-

ne ob 8. uri 45 min. Vračajo se iz Krškega tisti, ki morajo biti še isti večer doma, ob 17. uri 53 min. in se odpeljejo iz Ljubljane z brzim vlakom

ob 21. uri 40 min. Drugi pa se odpeljejo iz Krškega ob 19. uri 30 min. s posebnim vlakom ali pa ob 23. uri 31 min. z osebnim vlakom do Ljubljane ter v ponedeljek zjutraj s prvim vlakom na Gorenjsko.

IZ DOLENJSKEGA se pripeljejo v Ljubljano v nedeljo zjutraj ob 5. uri in 10 min. ali pa ob 7. uri 38 min. Iz Ljubljane v Krško se odpeljejo tisti, ki pridejo s prvim vlakom, ob 5. uri 27 min., tisti pa, ki pridejo z drugim vlakom, pa ob 8. uri 45 min. s posebnim vlakom. Vračajo se, tisti, ki hočejo biti še isti dan doma, iz Krškega ob 17. uri 53 min., drugi pa ob 19. uri 30 min. ali ob 23. uri 31 min. Ti bodo doma v ponedeljek zjutraj.

IZ KAMNIKA pridem v Ljubljano v nedeljo zjutraj ob 6. uri 50 min. in se odpeljem v Krško ob 8. uri 45 min. s posebnim vlakom. Vračajo se tako kot ostali Gorenjci.

NOTRANJCI pridejo v Ljubljano zjutraj ob 7. uri 24 min. in se odpeljejo v Krško ob 8. uri 45 min. Vračajo se kot vsi drugi, iz Ljubljane se lahko odpeljejo ob 22. uri 45 min. zvečer.

LJUBLJANSKA OKOLICA se odpelje zjutraj ob 5. uri 27. min. ali pa s posebnim vlakom ob 8. uri 45 minut.

IZ MARIBORA se lahko odpeljejo

že v soboto zvečer ob 23 uri, ti pridejo v Krško ob 5. uri 41 min. ali pa ob 5. uri 25 min. in pridejo v Krško ob 9. uri 8 min. Vračajo se ob 17. uri 53 min. in pridejo v Maribor ob 21. uri 50 min., ali pa ob 23. uri 31 min. in pridejo v Maribor ob 3. uri 12 min. zjutraj.

POSEBNI VLAK.

Odhod iz Ljubljane ob 8. uri 45 minut, v Zidanem mostu ob 10. uri, prihod v Krško ob 11. uri 15 minut.

Vozni red.

Odhod iz Krškega:		Prihod:	
Osebn vlak proti Ljubljani	17:53	V Ljubljano	21:22
" " " Mariboru	17:53	" Maribor	21:50
Posebni vlak	19:30	" Ljubljano	22: -
Osebn vlak proti Zagrebu	20:58	" Zagreb	22:25
" " " Ljubljani	23:31	" Ljubljano	3:5
" " " Mariboru	23:31	" Maribor	3:12

Kako ravnaj s polovično vožnjo?

Vsak, ki se napoti na Kmetijski praznik v Krško, kupi na svoji postaji cel listek do Krškega. Od železniškega uradnika zahteva, da pritisne na zadnjo stran listka mokri žig. S tem listkom se pelje potem do Krškega, tam

mora listek obdržati, ker ga potrebuje za vožnjo nazaj. V Krškem bo vsak dobil na slavnostnem prostoru potrdilo, da se je udeležil praznika, vozni listek in potrdilo velja za vožnjo nazaj.

Velikanska udeležba hrvatskih kmetov.

Na kmetijski praznik je prijavljena velikanska množica hrvatskih kmetov. Z njimi prideta predsednik po-

slaniškega hrvatskega seljaškega kluba gg. Karlo Kovačević in poslanec Ante Janjeković.

Kaj pišejo o kmetiskem prazniku na Krškem polju bratje Hrvati?

»Dom«, glavno glasilo Hrvatske seljaške stranke, piše sledeče:
»Slovenski kmetijski praznik priredijo v nedeljo 23. avgusta slovenski

kmetiji na hrvatsko-slovenski meji pri Brežicah (nekoliko postaj od Zagreba) na Krškem polju. To je ravno tam, kjer so se pred 352 leti skupno

vzdignili hrvatski in slovenski kmetje pod Matijem Gubeem za Staro Pravdo. Po kateri so pri starih Slovanih bili vsi ljudje enakopravni. Takrat je Slovence vodil Hrvat (iz Brdovec) Ilija Gregorič, vse pa je izdal bivši brat Drmačič. Dobro je, da so slovenski kmetje haš sedaj V CASU SPORAZUMA in haš na kraju hrvatsko-slovenske SLOGE priredili to slovesnost. Zato bodo prišli na ta kmetijski praznik tudi odposlanci naših seljaških organizacij, posebno iz onih okrajev, kjer je prišla do izraza hrvatsko-slovenska kmetijska sloga pod Matijem Gubeem, a to so v prvi vrsti okraji stubički, zlatarski, krapinski, klanjački, del zagrebskega, samoborski, jaskanski in karlovački (Draganič). Razun tega pride večje število narodnih poslancev. Natančnejša navodila se dobivajo v Poslovni Hrvatskega Seljaškega Doma v Zagrebu.

Tudi drugi hrvatski listi so pozdravili ta kmetijski praznik.

Izkaznice za polovično vožnjo se bodo dobile na Krškem polju.

G. Stjepan Radić

se udeleži kmetijskega praznika na Krškem polju osebno, ako mu bo količkaj mogoče.

Velikega kmetijskega voditelja bomo pozdravili z največjim navdušenjem.

Kmetijski praznik na Krškem polju.

1. Sv. maše bodo ob 9. uri v kapucinski cerkvi in ob 10. uri v farni cerkvi.
2. Ob 9. uri otvoritev konjske in živinske razstave.
3. Ob 1. uri popoldan krene spreved narodnih noš in skupin iz Krškega na Krško polje.
4. Kmetijski tabor na Krškem polju, govore kmetijski poslanci iz Slovenije in Hrvaške.
5. Velika konjska dirka dirka.
6. Ljudska zabava.

Konjska dirka v Krškem.

- I. dirka** za tri- in štiriletne konje. Daljava 1800 m. Vozovi na štirih kolesih 40 m popusta; konji, ki so dobili darila, 30 m doklade.
- II. dirka** za konje od 5 let in starejše. Daljava 2700 m. Vozovi na štirih kolesih 40 m popusta; konji, ki so dobili darila, za vsako darilo 30 m doklade.
- III. dirka** enovprežna za mrzlokrvne konje. Daljava 1800 m. Vozovi na štirih kolesih.
- IV. dirka** enovprežna za ameriške dirkače. Daljava 2700 m. Daljavo in popust določi razsodišče po rekordu in pri dirkanju.
- V. dirka** dvovprežna dirka. Daljava 2700 m brez zaprek in brez izjednačenja teže.

Uprava dirke:

Vodstvo: Fr. Zupančič, Rakovnik. -- Končnik: Ignac Šlajpah, Ljubljana in Vinko Bon, Krško. -- Starter: Anton Gliha, Krško. -- Progovniki: Dr. J. Kunc, Št. Jernej, Jos. Štritar, Sv. Križ, Žnicleršič Franc, Leskovec. -- Časovniki: Ivan Selak, Dobrava in Jože Brulc, Št. Jernej.

Posebna določila:

1. Prijave je poslati najkasneje do 13. avgusta t.l. na naslov: Anton Gliha, Krško. Prijava Din 20.—. Poznejše prijave se sprejema samo do 12. ure dopoldan na dan dirke proti dvojni vlogi, ki se plača neposredno pred dirko.
2. Za četrto dirko je predložiti rodovnik, ki se po dirki vrne.
3. Prijave vsebujejo: a) ime in bivališče posestnika konja; b) popis konja (ime, starost, spol, barva). — Netočne prijave so neveljavne in zapade vsled tega vloga.
4. Zmagovalec se določi po času.
5. V slučaju, da se za eno vrsto dirke prijavita samo dva ali trije dirkači, se razdele samo eno ali dva darila.
6. S prijavo se podvrže vsakdo vsakemu izreku vodstva dirke.
7. Za eventualne nesreče na dirkalnem prostoru ne prevzame odbor nikake odgovornosti.

Nagrad za razstave in dirke se bo razdelilo 30.000 dinarjev.